

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Š., bývajúceho v Č., M., zastúpeného JUDr. L., euroadvokátom v Prahe 5, S., Česká republika, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná M. Slovenskej republiky, v Bratislave, so sídlom Ž., o náhradu ušlej mzdy a nákladov výkonu trestu, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 18 C 182/2013, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2015 sp. zn. 14 Co 15/2015, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške 16,88 eur na účet JUDr. L. do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 23. júna 2014 č. k. 18 C 182/2013 – 59 (prvým výrokom) konanie zastavil podľa ust. § 96 ods. 1 a 3 O. s. p.. Okresný súd konanie zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania doručené prostredníctvom právneho zástupcu žalobcu na súd dňa 19. mája 2014. Druhým výrokom uznesenia súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v zmysle ust. § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p. v spojení s ust. § 150 ods. 2 O. s. p.. Náhradu trov znížil a priznal ich len vo výške 24,41 eur (napísanie návrhu vo výške 16,60 eur a réžijný paušál za rok 2013 vo výške 7,81 eur). Poukázal na fakt, že prejednávaniu vec možno považovať za drobný spor (ust. § 200ea O. s. p.) a výška trov právneho zastúpenia by tak bola neprimeraná voči uplatňovanej istine. Prihliadol aj na fakt, že právny zástupca podal takých návrhov nespočetné množstvo a takmer všetky vzal späť, lebo žalovaná zaplatila

uplatnenú sumu po podaní návrhu. Tým dospel k záveru, že na prevzatie veci a späťvzatie návrhu nepotrebuje advokát žiadnu prípravu.

Krajský súd v Bratislave rozhodol o odvolaní žalobcu proti výroku o trovách konania uznesením zo 14. októbra 2015 sp. zn. 14 Co 15/2015, ktorým v napadnutej časti zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania – trov právneho zastúpenia vo výške 96,56 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,34 eur na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Odvolací súd dospel k záveru, že námietky žalobcu v časti náhrady trov konania sú plne dôvodné. Hoci je možné považovať predmetnú vec za drobný spor podľa ust. § 200ea O. s. p., pri ktorom sú sudy povinné skúmať aj aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O. s. p., najmä či uplatnený nárok na náhradu trov konania nie je zrejme neprimeraný výške žalovanej pohľadávky, podľa názoru odvolacieho súdu nie je v prejednávanej veci dôvod na aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O. s. p. Podľa názoru odvolacieho súdu možno aplikovať ust. § 150 ods. 2 O. s. p. v takých prípadoch, ak trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, pričom pod pojmom niekoľkonásobne vyššia suma treba rozumieť minimálne dvojnásobne vyššia suma než samotná istina. V predmetnej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu trov konania za 4 úkony právnej služby (prevzatie a príprava veci, podanie žalobného návrhu, stanovisko k vyjadreniu žalovanej, späťvzatie žaloby) vo výške 98,10 eur, čo nemožno považovať za sumu zrejme neprimeranú, keďže výška žalovanej pohľadávky je 88 eur. Trovy konania (trovy právneho zastúpenia) vznikli zavinením žalovanej, a preto by nebolo spravodlivé, aby žalobca (osoba v dôchodkovom veku) znášal výdavky svojho právneho zástupcu (okrem jedného úkonu právnej služby) v celom rozsahu zo svojho, hoci mu v zmysle ust. § 146 ods. 2 druhá veta O. s. p. prislúcha právo na ich náhradu. Žalobcovi preto patrí náhrada trov právneho zastúpenia v prvostupňovom konaní za 4 úkony (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby na súd, stanovisko k vyjadreniu žalovanej k žalobe a späťvzatie žaloby) vo výške 96,59 eur. Odvolací súd preto v zmysle ust. § 220 O. s. p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že zaviazal žalovanú k náhrade trov právneho zastúpenia vo výške 96,59 eur. Trovy odvolacieho konania odôvodnil ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi úspešnému v odvolacom konaní priznal náhradu za jeden úkon právnej služby (odvolanie) vo výške 16,34 eur.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. t. j. že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom a dovolanie odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. t. j., že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Poukázala na to, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil, nevysporiadal sa s relevantnou argumentáciou žalovanej a dané rozhodnutie má znaky arbitrárnosti. Dovolateľka poukazovala na fakt, že vo svojom vyjadrení zo 14. februára 2014 uviedla, že žalobca v podaní z 21. januára 2013 žiadal o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 119/1990 Zb., v ktorej žiadosti právny zástupca žalobcu bližšie nešpecifikoval jednotlivé náhrady podľa ust. § 23 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. a ani ich nevyjadril vo finančnom vyčíslení. Právny zástupca žalobcu dokonca ani nešpecifikoval, že malo ísť o dve trestné stíhania žalobcu, čo žalovaná dôvodila sama, a preto odškodnila žalobcu za dve trestné konania sumou 13,40 eur (2 x 6,70 eur). Dovolateľka poukazovala na fakt, že právnomu zástupcovi žalobcu nič nebránilo v tom, aby jednoduchým úkonom (e – mail, jednoduché písomné podanie) vyzval žalovanú na dodatočné plnenie spočívajúce v doplatení náhrady za stratu na zárobku za jeden mesiac výkonu trestu odňatia slobody (83 eur) a náhrady trov výkonu trestu odňatia slobody za jeden mesiac (5 eur), spolu vo výške 88 eur. Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal konkrétnou argumentáciou, a dokonca ani neuviedol, z akých dôvodov považoval argumentáciu dovolateľky za skutkovo, prípadne aj právne bezvýznamnú, a tak postupoval nedôsledne a porušil právo účastníka konania na súdnu ochranu.

Žalobca k dovolaniu uviedol, že tvrdenie žalovanej o odňatí možnosti konať pred súdom považuje za vymyslené. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že sporná čiastka nedosahuje takú hodnotu, že by sa ňou mal zaoberať najvyšší súd. Poukázal na to, že postupoval v súlade s poučením uvedeným v rozhodnutí o odškodnení. Žalobca ani jeho právny zástupca tento spor nevytvorili, naopak, vytvorila ho žalovaná tým, že dňa 15. júla 2013 nesprávne rozhodla a tým, aké poučenie uviedla v spomínanom rozhodnutí o odškodnení. Žalobca navrhol, aby dovolací súd zaviazal žalovanú na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 25,18 eur (odmena za 1 úkon vo výške 16,60 eur a paušálna náhrada 8,58 eur).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaním žalovanej, nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1, 2 O. s. p., prípustnosť jeho dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Osobitne treba zdôrazniť, že § 239 ods. 3 O. s. p. vylučuje prípustnosť dovolania (i keby inak išlo o rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1, 2 O. s. p.) vtedy, ak smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania. Dovolanie žalujúcej smeruje síce proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), ide ale o uznesenie o trovách konania, prípustnosť dovolania proti ktorému je v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. vylúčená.

So zreteľom na ust. § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. prípustnosť dovolania žalovanej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie

prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto sudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods.1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľky, ale zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovanej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalovaná v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. ods. 1 f/ O. s. p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

Dovolateľka tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nie je náležite odôvodnené, odvolací súd sa nevysporiadal s relevantnou argumentáciou dovolateľky a rozhodnutie podľa nej vykazuje

znaky arbitrárnosti. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Dovolací súd poukazuje v tejto súvislosti na stanovisko č. 2 prijaté na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

V danej veci neboli splnené predpoklady pre aplikáciu druhej vety citovaného stanoviska. Uznesenie odvolacieho súdu dalo odpoveď na relevantné otázky týkajúce sa priznaných trov právneho zastúpenia. Existencia vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť v prejednávanej veci z ustanovenia 239 O. s. p., preto najvyšší súd odmietol dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa najvyšší súd nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Právny zástupca žalobcu podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.) a trovy si vyčíslil vo výške 25,18 eur. Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene jeho právneho zástupcu za jeden úkon právnej služby poskytnutej žalobcovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovanej vo výške 16,88 eur [§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Uvedená suma pozostáva z odmeny vo výške 8,30 eur (t.j. vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny v zmysle § 13a ods. 2 písm. b/ a ods. 5 vyhlášky, pretože ide o vyjadrenie k dovolaniu proti trovám konania (nejde o rozhodnutie vo veci samej) v spojení s ust. § 13a ods. 5 vyhlášky, pretože ide o úkon právnej služby, ktorý nie je výslovne uvedený v ods. 1 a 2, a svojou povahou a účelom je mu najbližšie. K tejto sume je potrebné pripočítať náhradu za miestne

telekomunikačné výdavky, miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,58 eur, čo spolu predstavuje sumu 16,88 eur.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. mája 2016

JUDr. Oľga T r n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. M.